

Вигук як особлива частина мови

План

1

Вигук як частина мови

2

Групи вигуків за значенням

3

Особливості вживання вигуків

4

Написання вигуків

Запам'ятай!!!

- ❖ **Вигук – це слова, що виражають емоції та спонукання, не називаючи їх, а також відтворюють нечленороздільні звуки.**
 - Вони можуть виконувати роль еквівалентів (замінників) речення або супроводити його, вказуючи на емоції, волевиявлення людини як реакцію на навколишню дійсність.

Запам'ятай!!!

- ❖ **Вигук – це незмінна частина мови, що виражає почуття, емоції, спонукання до дії, наслідування звукам, проте не називає їх.**

Вигуки не належать ні до самотійних, ні до службових частин мови.

Запам'ятай!!!

ВИГУКИ

Значення

Ну! поїдемо
на Носівку!
Вигук
приблизно
означає
“Вирішено!”

залежить

Чотирнадцять
вовків колись за
нами гнались! –
Ну, Петре
Івановичу! Невже
таки
чотирнадцять?!
Вигук приблизно
означає “**Та що**
ви кажете?!”

від контексту,
ситуації

Ну, пішли,
синку,
пішли...
Вигук
приблизно
означає
“Годі
баритися”.

Запам'ятай!!!

За значенням
поділяються на

Емоційні

виражають
почуття і
переживання:
*о, ой, ах, фу,
пхе.*

Спонукальні

передають
спонукання,
заклик: *цить, гов,
алло, ну, гей,
гайда, нумо, вйо,
ціп-ціп.*

Запам'ятай!!!

Емоційні вигуки

Радість

Жал
ь

Здивування
Іронію

Захоплення
Задоволення

виражають

О, ой, ах, ех, ай, ух, ой
лишенько, ой леле, тьху,
фу, цур, овва, от тобі й раз,
отож то й є, де ж пак, слава
Богу!

Страх

Біль

Гнів

Обурення
Зневагу

Горе

Запам'ятай!!!

Спонукальні

прощання

наказ

заборона

поклик

оклик

вітання

Цить!
Геть!
Нумо!
Гей!
Агов!
Струнко!
Привіт!
До
побачення!
Пробачте!
Смачного!

Прощайте!
Дякую!
Ну!
Гайда!
Алло!
Тсс...
Годі!
Анумо!
Помагайбі!
Будь
ласка!

вигуки

Запам'ятай!!!

Не є частинами мови

Запам'ятай!!!

ціп-ціп-ціп, кось-кось-кось

До спонукальних

киць-киць, тпру

також належать

вибухи

цабе, гиля, вйо

які вживаються

соб

**для прикликання
тварин**

Запам'ятай!!!

Привіт! Матінко моя!

Ой лишенько! На добраніч!

Жах! Струнко! Шикуйсь!

**У значенні
вигуків можуть
вживатися
повнозначні
частини мови**

Запам'ятай!!!

ВИГУКИ

1

**Вживаються
лише в
розмовному й
художньому
стилях.**

2

**Від
повнозначних
слів
відрізняються
тим, що не
мають
лексичного
значення й
граматичних
ознак.**

3

**Від службових
слів
відрізняються
тим, що не
виконують
властивих їм
службових
функцій.**

Запам'ятай!!!

Розділові знаки

Кома → Знак оклику → Тире → Лапки

На
початку
речення

Що то за пісня була!
Ах,

На
початку
речення

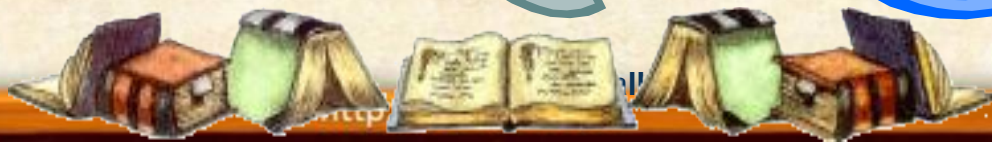
Ти чуєш?
Агов!

В
сере
дині
рече
ння

Сійте зерно
– **гей!** – добірне...

У ролі
підмет
а

Тисячоголосе
“ура!” покотилося
берегом.

Запам'ятай!!!

Не виділяються розділовими знаками

Вигуки

На початку речення, якщо стоять перед особовим займенником, після якого йде звертання:
Гей ви, зорі ясні,
тихий місяцю мій, де
ви бачили більше
кохання?

Вигуки

О, ой, що стоять перед звертанням і тісно з ним пов'язані інтонацією, виступають у ролі часток: О пісне блаженна! О пісне крилата, лети над землею, дзвени і зови...

Вигук

Ой може не виділятися комою в реченнях, що мають пісенний характер: Ой не світи, місяченьку, не світи нікому...

Запам'ятай!!!

ВИГУКИ

Ой-ой-ой,
ну-ну,
гав-гав

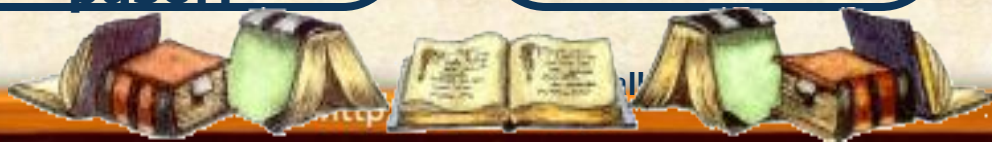
передають
повторювані
або протяжні
звуки,
пишуться
через дефіс

Леле,
овва,
бабах,бух

не передають
повторюваних
чи протяжних
звуків
і пишуться
разом

До
побачення,
оце так

подібні
сполучення
слів
пишуться
окремо

Запам'ятай!!!

ВИГУКИ

ану

нумо

анумо

ануте

**пишуться
одним
словом**

Запам'ятай!!!

ВИГУКИ

Запам'ятай!!!

ВИГУКИ

ІНОДІ

можуть

виступати

членами

речення

У ролі присудка:
Заридала Катерина та **бух** йому (батькові) в ноги.

У ролі підмета:
Тисячого-лосе **“ура”** пронеслося над площею.

У ролі додатка:
Не кажи **“гоп”**, поки не перескочиш.

У такому разі вигук не відділяється розділовими знаками від інших членів речення.

Зверни увагу!!!

Поділ вигуків за структурою і походженням					
Первинні (непохідні)	О! А! Е! Ого!	Ай! Ех! Ба!	Гей! Ану! Овва!	Ох! Нумо!	Гов! Пхе!
Вторинні (похідні)	Утворилися з повнозначних слів та словосполучень				
Іменникового походження	Слава!	Мамоч- ко!	Горе!	Леле!	Страх!
Дієслівного походження	Бач!	Цур!	Диви!	Бувай!	Рятуйте!
Займенниково- го походження	Так!	Отаке!	Тсс!	Отакої!	Так-от
Сполучення кількох ч. м.	Мати рідна!	Боронь Боже!	Оце так!	Щоб йому!	Здоровень- кі були!

Запам'ятай!!!

Розбір вигуку як частини мови

Послідовність розбору

Розділові
знаки

Порядок
написання

Порядок
записання

Виконай вправи!!!

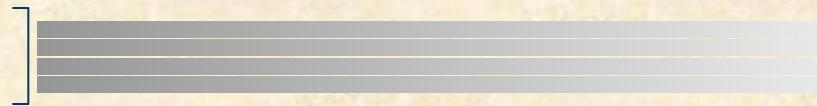
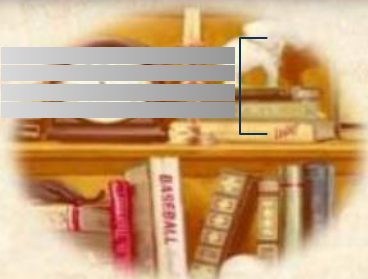
https://webpen.com.ua/pages/Morphology_constant_length_parts/exclamation_characteristic_spelling.html

<https://learning.ua/mova/chetvertyi-klas/rozpiznaiemo-v-yhuk>

<https://www.liveworksheets.com/vj1753053bz>

<https://wordwall.net/uk-ua/community/%D0%B2%D0%B8%D0%B3%D1%83%D0%BA-%D1%8F%D0%BA-%D0%BE%D1%81%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D0%B2%D0%B0-%D1%87%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%B0-%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%B8>

Дякую за увагу!

